

Het kookboek van het leven

Boek en cartoons willen iedereen wegwijs maken in de wereld van de genetica

- ▶ Het in kaart brengen van een genoom brengt ethische vragen mee
- ▶ Genetici willen debat daarover opentrekken
- ▶ Ze willen Jan met de pet bewust maken

Ilse VAN HALST

Weet u wat er in uw genen zit? En wat een genoom is? Nochtans heeft u er een. „Als er een bom valt in Afghanistan, lezen we dat in de krant en weet iedereen waarover het gaat. Als er een gen ontploft in je lichaam en je wordt ziek, weet niemand wat er precies gaande is. We moeten het thema genetica dringend van mysteries ontdoen”, stelt Gert Matthijs, geneticus aan het UZ Leuven. En hij voegt de daad bij het woord: „Een genoom kun je vergelijken met een receptenboek. Het is zowat het kookboek van het leven. Een gen is een van de vele recepten in dat boek.”

Met Pascal Borry, docent medische ethiek aan de KU Leuven, legt hij in *Iedereen GENiaal* in mensentaal uit wat humane genetica betekent. Omdat humor daartoe een ideale inrijpoort

Cartoons moeten helpen de taaie materie van genetica meer toegankelijk te maken. © LECTRR

is, ging de KU Leuven tegelijk in zee met het Internationaal Cartoonfestival Knokke-Heist.

„In 2001 slaagde men er voor het eerst in het menselijke genoom

in kaart te brengen”, legt Borry uit. „Nu het prijskaartje daarvoor onder de magische grens van 1.000 euro duikt, wordt die kennis voor iedereen toeganke-

lijk. Tegelijk rijzen heel wat vragen. Bijvoorbeeld of ziekenhuizen een genoomanalyse moeten doen van iedere patiënt? En wat doe je met wat je ontdekt, maar

niet noodzakelijk wilde weten?” Tegelijk groeit de opvatting dat alles mogelijk wordt. Borry: „Kun je aan de hand van het genoom crimineel gedrag voorspellen? Of kun je eruit afleiden of je kind talent heeft voor sport? Dat willen we ontcrachten.”

Matthijs vult aan: „Binnen enkele jaren zal het mogelijk zijn om iedereen bij de geboorte een genoomkaart mee te geven. Tot hoever kun je daarin gaan? Wegen de voordelen op tegen de nadelen? Daarover moet dringend nagedacht worden op maatschappelijk en politiek vlak, niet enkel door een handvol genetische experts, maar ook door de man in de straat. En dat veronderstelt kennis ter zake.”

Pascal Borry & Gert Matthijs, *Iedereen GENiaal. Humane genetica in woorden en cartoons*, BallonMedia, Antwerpen, 2014, 225 blz., 29,90 euro • Tot 14 september verheldert het Cartoonfestival Knokke-Heist (Strandpaviljoen) het thema in cartoons. Toegang gratis • Op 27 augustus is er een kinderuniversiteit over het thema en op 31 augustus om 10 uur een debat in het Cultuurcentrum Scharpoord in Knokke-Heist. Inschrijven via 050'63 04 30 of www.cartoonfestival.be.